

Пишу > Горан Цветковић, Ника Архар, Наташа Гвозденовић

Корекција Зорана Гашија

Комад Зорана Гашија, новосадског уметника (песник, романописац, сликар, драмски писац), *Корекција*, доживео је своје праизвођење у македонском Малом драмском театру у Битољу, 2014. године. Текст је на македонски језик превела Биљана Крајчевска. Редитељ је гост из Словеније, Ник Апер. Видео дизајн: Павле Михајловски. Костим: Марија Папучевска. У представи глуме: Борис Чоревски, Здравко Стојмиров, Сандра Грибовска и Александар Стефановски. Представа је урађена у копродукцији Словеније, Црне Горе и Македоније. Гостовала је на фестивалима у региону. Поред осталих и на ИНФАНТ-у у Новом Саду.

Наводимо фрагменте из позоришне критике.

Из представе **Корекција**

"Иронично – критички – забавно – поетско – аналитичка – надреалистичка сликовница *Корекција*, по тексту новосадског аутора, сликара и песника, књижевника Зорана Гашија и у режији Ника Апера – алиас Ника Горшича, интернационалног редитеља и кореографа из Љубљане, у вишеструкој копродукцији – од Словеније, Црне Горе до Македоније, али у извођењу малобројне трупе ансамбла Малог Драмског Театра из Битоља.

Аутор овог текста је дугогодишњи, неуморни истраживач простора неспојивих изражајних средстава – и у сликарству, где бира најнеобичније технике изражавања апстрактних, али драстично експресивних

форми... и у поезији коју обасипа скоковима у даљине и висине из плитких рупица свакодневног, грохотом исмејаног мучеништва баналности... и у драмском изразу где се искрено разрачунава са својим сновима о сећању и сентименту, али где се смеје патњи и подсмева великим обећањима усрећитеља.

Текст *Корекција* Зорана Гашија једно је Мицићевско надреалистичко и Александар Поповићевићевско ситно–широко људско прекопавање по траговима личне и заједничке историје – дело написано руком песника и сликара, које даје богате могућности да се – као музичка партитура развије и обогати неслућеним садржајима, који ће прекрити сценски, али и истроријски

и поетски простор за памћење. Редитељ Ник Апер, одлучио је да се изрази поетично историјски. Уместо да апстрактни садржај још више прошири, он је слике кореографски везао за неку ироничну причу о слетовима и масовним забавама омладине у социјализму! Махање заставом – и то белом као да је државна застава, глумци обучени као прерасли и разголићени пионери, који представљају учеснике некадашњих слетова за Титов рођендан – Дан Младости 25. мај, са рефреном песме на уснама – народњачком и већ јако искоришћеном, до кафанског закукавања – ОД ВАРДАРА ПА ДО ТРИГЛАВА, у ироничном контексту... све то је прилично збуњивало и сужавало могуће дејство представе као поетске надреалистичке и топле анализе људског искуства – не само у тој, данас убијеној Југославији – него у сваком друштву састављеном од жеља и нада, од рада и ленствовања, љубави и остварених идеја... јер сви смо ми, наравно, негде ИЗМЕЂУ – рада и реда, среће и беса, љубави и гађења – над собом, над светом, над временом и над друштвом. Сви смо ми и завист и даровање, похлепа и опуштена лењост, страх и несрећа...

То би све било у садржају ове представе, да је редитељ пратио надахнути текст аутора Зорана Гашија и да га је још обогатио огромним сценским могућностима које дијалог нуди и обећава. Редитељ се определио за еротизацију садржаја – доминира голо мушко тело иза завесе од тила, тако да се и поред све смелости кореографије –појављује нота сценског кича – што никако није добро за игру у којој се говори о бившој заједничкој држави, која се крваво распала. Та иронија над тим временима – осветлила је сасвим погрешно текст аутора и дала једну површну сценску слику поједностављених ситуација. Кореографија је доминирала над драмским садржајем. Штета – а могли смо се наћи у оплемењеном надреалистичком сну – критичком и горком, болном и љубавном..."

Горан Цветковић,
Радио Београд 2, петак 4. јул 2014.

Из представе **Корекција**

“Централна личност у *Корекцији* Зорана Гашија је писац, креативног неуморног ума кога прогањају успомене и мрачни делови присећања, које тече као роман сукоба свега онога што хоћемо да заборавимо а памтимо, са оним што хоћемо да запамтимо а заборављамо. Горшиц сва та стања широком четком сопственог надахнућа ставља у историјски контекст промена са распадом Југославије, као и дотакнутом биографијом драмског писца све то не би ли створио сопствени аналитички пре свега визуелни коментар.

Пут од благе идеализација бивше државе те садашњих бескрајних могућности да мефистовска понуда продаје душа успе у овим временима одузимања и релативизације. Горшиц са изванредним младим македонском ансамблом осмишљава визуелне приказе сценског. Чудесни видео који улази у дијалог са комплементарним позоришним аргументима, и платно са пројекцијом да простор ефикасно смањује на посебном делу истовремене унутрашње невоље и скривене подсвести.”

Ника Архар, *Дело*, Љубљана, 3. 6. 2014.

ЗОРАН ГАШИ, КОРЕКЦИЈА (АСОЦИЈАЦИЈЕ И КОМЕНТАР)

... Гашијев свет на сцени јесте надреалан, на моменте бизаран или чак мутан, духовит и дрзак. Његов је јунак спреман да призна сопствене слабости да плута између крајности, негде између безобразлука и жеље за прихватањем... Смештен је у контекст Југославије, дакле, приче о једној земљи, једном простору. Да, дакле са надом тражимо простор који би егзистенцијално био стваран једнако као што за уметника може бити стварно само детињство.

(А. Дебељак)

У представи која почиње управо филмом који уз глас наратора који говори енглески показује Југославију као социјалистички “слатки живот” очаравајући и опор у тачној мери која се једном са све нашим јунаком у њему стрмоглаво суноврати у девастацију а затим у оно што након ње остаје – пустош. У тој пустоши јунак налази само мучитеље са којима покушава да успостави некакав однос. *Корекција* даје слободу асоцијација, нарочито у дијалозима јунака са демидургом (рецимо који се јавља у пламену). А ватра као разарајућа и она која представља жртвени огањ дакле чисти, подсећа нас као и покушај поновног ус-

Из представе **Корекција**

постављања приче само јунака, -да- “онај који не умре и не васкрсне у животу неће ни након смрти”. И да, дакле све има своју цену.

Зато смех код јунака служи не само као одбрана него и као давање дигнитета самом себи. Редитељ одлучује да добар део представе јунак буде наг, дакле, онакав какав је био “када је стигао” јер, као што знамо где има смрти ту има и ероса. Глумачки врло тачно одиграна врло јасно и предано у болу и дрскости истина је да сама представа редитељски нема замахе које Гашијева драма пружа, могло се то још шире и динамичније поставити, али је свакако поштена у давању простора гледаоцу за асоцијације. Дакле – из потпуне контре – жеља за поновним успостављањем тока приче. Зоран Гаши каже: уметнички је да се изнова и изнова обнавља стално се самонегирајући...”

Наташа Гвозденовић,
Нова мисао, Нови Сад, бр. 27. мај–јун 2014.